

Symposium 'Handreiking hulp bij zelfdoding'

Wat te doen als een patiënt die aan jouw zorg is toevertrouwd ene doodswens uit.

Datum: 26 september 2017

locatie: de Steerne, gebouw nr 18 op terrein Brinkgreven, Nico Bolkesteinlaan 1, 7416 SB Deventer

Programma symposium

14.00 uur	Inloop met koffie/thee en iets lekkers	
14.30 uur (10 min.)	Introductie door Coen van Driel, namens de voorbereidingsgroep waarin zitting hebben: Arnoud Jansen, geneesheer-directeur; Coen van Driel, systeemtherapeut Dimence; Wil van Bruggen, teamleider Transfore, FPT FACT IJssel-Vecht; Berthilde van Loosdrecht, geestelijke verzorger; Monique Scheurs, psychiatrische verpleegkundige spoedeisende GGZ, team HIC; Ans Duteweert, senior psychiatrisch verpleegkundige en verbonden aan de Levenseindekliniek; Anneke Wilpshaar, secretaresse raad van bestuur.	
14.40 uur (20 min.)	dr. Froukje Weidema , dagvoorzitter Korte inleiding met een terugblik op het vorige symposium en wat verwacht kan worden van het 2 ^e symposium (beinning en verdieping).	<i>Gepromoveerd aan de VUmc Amsterdam. Is senior gespreksleider & trainer moreel beraad, coach, ethicus. Heeft een eigen bureau van waaruit ze lezingen organiseert, doet onderzoek naar hulp bij zelfdoding, geeft les aan de Radboud Universiteit en is werkzaam in de expertiseraad bij VUmc.</i>
15.00 uur (30 min.)	Arnoud Jansen , psychiater Presentatie 'Handreiking omgaan met een verzoek om hulp bij zelfdoding'. Geeft een toelichting op de uitkomst van de werkgroep die zich hier op verzoek van de raad van bestuur mee bezig heeft gehouden. De handreiking is uitwerking van het interne protocol. Het is gespecificeerd en herzien, zodat het meer handvatten geeft aan diverse hulpverleners binnen de Dimence Groep.	<i>Geneesheer-directeur van de Dimence Groep</i>
15.30 uur (30 min.)	Discussie/workshop a.d.h.v. een aantal vragen die in 5 à 6 groepen uiteengaan. De verschillende disciplines gaan a.d.h.v. stellingen na wat de handreiking betekent voor hun eigen beroepsgroep en welke (on)mogelijkheden ze hierbij	Koffie / thee + iets lekkers meenemen van buffet Uitdelen memoblokken

	tegenkomen.	
16.00 uur (45 min.)	Plenaire terugkoppeling en mogelijkheid tot het stellen van vragen. N.a.v. de workshop wordt onder leiding van de dagvoorzitter een plenaire terugkoppeling gehouden met ruimte voor vragen en discussie.	Memobriefjes op flap-overs plakken
16.45 uur (5 min.)	Froukje Weidema Inleiding spelregels van moreel beraad. Uitleg over de methodiek van het moreel beraad volgens de socratische dialoog.	
16.50 uur (10 min.)	Pauze en tijdens de pauze het formeren van de binnen- en buitenkring	Tijdens het formeren van de binnen- en buitenkring kunnen de deelnemers iets te drinken (fris) van het buffet pakken met een fruitstokje
17.00 uur (1.45 u.)	drs. Dick Kleinlugtenbelt, socioloog en filosoof Casus bespreken met behulp van de socratische methode met een binnen- en buitenkring. De casus wordt uitgesplitst in: a. feiten; b. handelingen; c. gevoel. Het doel is om met elkaar in dialoog te komen, te reflecteren en dat alle waarden vanuit verschillende invalshoeken aan de orde komen en om aan het denken gezet te worden. Het is een onderzoek van een casus en geen discussie. Tijdens het moreel beraad worden punten uit het beraad op flappen geschreven.	<i>Werkt als senior-beleidsmedewerker kwaliteit en ethiek in de GGZ. Geeft lezingen en cursussen op het gebied van levenskunst en ethiek. Begeleidt socratische gesprekken en verzorgt trainingen gespreksleider moreel beraad.</i>
18.45 uur (15 min.)	Samenvatting door dagvoorzitter en afsluiting van de dag, waarin een terugblik wordt gegeven en vervolgens werkafspraken en/of acties worden gepland voor de Dimence Groep.	
19.00 uur	Afsluiting met soep en broodjes	
19.30 uur	Einde van de middag	